

KILPAILU- JA TULOSJÄRJESTELMÄN (KITU) PÄIVITYSTARVE

Ensimmäinen selvitys Kilpailu- ja tulosjärjestelmän kehitystarpeista toteutettiin 2014, jolloin aktiivisista vapaaehtoisista koostunut ryhmä kävi läpi kaikki SAGI:ssa käytössä olevat verkkopalvelut ja tietojärjestelmät. Selvityksen perusteella silloisen KITU:n merkittävä jatkokehittäminen ja uusien toiminnallisuuksien lisääminen osoittautui erittäin haastavaksi, koska ohjelman toteutustavasta johtuen kaikki muutostyöt aiheuttivat herkästi jonkin toisen kohdan hajoamisen. Ohjelmassa myös havaittiin myös useita tietoturvaluutteita, joiden johdosta ulkopuolisten oli muun muassa mahdollista päästä käsiksi järjestelmään tallennettaviin henkilötietoihin.

Selvityksen perusteella SAGI:n hallitus esitti yleiskokoukselle, että KITU tulotisiin rakentamaan uudelle pohjalle niin, että järjestelmää olisi vastaisuudessa mahdollista kehittää, järjestelmään voitaisiin lisätä uusia toiminnallisuuksia ja järjestelmän tietosuoja saataisiin riittävälle tasolle.

Kevään 2017 aikana IT-ryhmä koosti eri sidosryhmiltä saatujen näkemysten ja palautteiden perusteella suuntaviivat tavoiteltavista toiminnallisuuksista (Liite 1).

TOIMITTAJAN VALINTA

KITU-toimittajan valintaa on pohjustanut IT-ryhmästä koottu työryhmä, johon kuuluivat Pirkka Liukkonen, Mia Laamanen, Sirpa Sippola ja Jemina Immonen. Projektille kartoitettiin neljää mahdollista toteuttamisvaihtoehtoa:

- AGORAs eli EO-karsintojen ja maajoukkuekarsintojen ohjelmistojen tekemisessä mukana olleen Marko Kosken oma yhtiö
- Palveluskoiraliiton uuden tulosjärjestelmään perustuva malli
- Comia eli SAGI:n yleisen tietojärjestelmän ylläpitäjä
- Vincit eli nykyisen lisenssijärjestelmän Suomisportin toteuttaja

Kaikissa vaihtoehdoissa uudistuksen ensimmäinen vaihe tulisi kattamaan KITU:n perusrakenteen (kilpailujen hallinnoiminen, ilmoittautumisjärjestelmä ja tulosten hallinnoiminen) uudistamisen toteutettuna niin, että uusien ominaisuuksien ja lisäosien lisääminen järjestelmään on mahdollisimman vaivatonta.

Alustavien keskustelujen pohjalta työryhmä kävi tarkemmat keskustelut eri toimittajien kanssa. Kaikissa toteuttamisvaihtoehdoissa järjestelmän toimittaja vastaisi järjestelmän toimivuudesta, saavutettavuudesta ja mahdollisesta loppukäyttäjätuesta.

Kaikki tarjoukset olivat työmäärään perustuvia avoimia tarjouksia, joissa lopullinen kustannustaso määräytyisi projektin toteuttamisen aikaisen toiminnan perusteella. Tarjouksista Comian ja Palveluskoiraliiton tarjoukset rahoitettaisiin suoraan SAGI:n budjetista tapahtuvilla suorituksilla, kun taas Vincitin ja AGORAsin tarjoukset perustuivat osin tai kokonaan käyttäjiltä kerättäviin maksuihin. Käytännössä kummassakin tavassa järjestelmän rahoittamisesta vastaisivat viime kädessä SAGI:n jäsen seurat ja harrastajat. Starttipohjainen, palvelujen käyttäjiltä kerättävä rahoitus, siirtyisi suoraan starttimaksuihin tai lohkaisisi osan jäsenseurojen kisatuotoista kun taas SAGI:n budjetista rahoitettavat maksut täytyisi kerätä SAGI:n toimintavaroista.

Esitetyt tarjoukset ja työryhmän kommentit arvioihin esitetty kokousmuistiossa 25.7.2017 (Liite 2).

Arvioitaessa lopullisia kustannusvaikutuksia lähtökohdaksi otettiin seuraavat oletukset:

- Vuosittainen starttimäärä on keskimäärin noin 120.000 starttia / vuosi perustuen vuoden 2016 tietoihin
- Tehtyyn työmäärään perustuvassa laskutuksessa perusvaiheen jälkeisinä vuosina kehitystyötä teetetäisiin noin 300 tunnilla vuodessa

Käytetyillä oletuksilla toteuttamismavaihtoehtojen elinkaarikustannukset olivat arviolta seuraavat:

Toteuttaja	Maksuperuste	2 v kustannus	5 v kustannus	10 v kustannus
SPKL	Kiinteä + tunnit	98.000 EUR	187.000 EUR	319.000 EUR
AGORAs	Starttimäärä	110.000 EUR	180.000 EUR	360.000 EUR
Comia	Tunnit	132.000 EUR	250.000 EUR	410.000 EUR
Vincit	Starttimäärä	240.000 EUR	600.000 EUR	1.200.000 EUR

Toimittajan valinta perustui kokonaisharkintaan, jossa huomioitiin ensi vaiheen toteutuksesta aiheutuvien kustannusten lisäksi sopimuskauden aikaiset kokonaiskustannukset, todennäköiset kokonaiskustannukset elinkaaren aikana, toimitusvarmuus lyhyellä ja pitkällä aikavälillä sekä mahdollisuudet järjestelmän jatkokehittämiseen ja täydentämiseen.

PÄÄTÖS TOIMITTAJASTA

SAGI:n hallitus valitsi toimittajaksi Comian erityisesti seuraavien seikkojen perusteella:

- Järjestelmä tulee olemaan 100% SAGIn omaisuutta ja hallussa
- Tekninen toteutus perustuu avoimeen teknologiaan (Java + ja muut avoimen lähdekoodin teknologiat), jolle on helppoa löytää osaajia ja muita toimittajia
- Sitoumus kattaa ainoastaan tässä vaiheessa hankittavan projektin, jatkokehitystyö ja ylläpito kilpailutettavissa tulevaisuudessa erikseen
- Edeltävä asiakkuussuhde, jonka perusteella työt ja yhteydenpito ovat toimineet
- Vakaa toimija, jolla asettaa projektista vastaamaan useamman henkilön tiimi jolloin kehitys, ylläpito ja tietotaito ei ole riippuvaista yksittäisestä kehittäjästä

Liite 1: Vaatimusmäärittelyt

Liite 2: Arviointi toimittajavaihtoehdoista

Vaatimusmäärittelyt on tehty sidosryhmien kanssa käytyjen keskustelujen ja työpajojen pohjalta. Projektipäälliköllä on täysi vapaus ja vastuu kääntää nämä tiedot tarjouspyyntöön kyseisen dokumentin vaatimaan kieliasuun.

Yleisesti

Käytettävyys

KITUn kaikkien osa-alueiden tulee toimia kaikilla päätelaitteilla laitteen käyttöjärjestelmästä, resoluutiosta tai käytettävästä nettiselaimesta riippumatta. Käytännössä tämä tarkoittaa testausta eri alustoilla ja laitteistolla sekä mobiilioptimointia. Toteutuksessa tulee huomioida myös käyttäjän käytettävissä olevan nettiyhteyden vaihtelevuus. Esimerkiksi suurien ja raskaiden kuvien käytön rajoittamista tulisi harkita, koska ne saattavat hidastaa toteutuksen toimivuutta ja huonontaa käyttäjäkokemusta hitaita nettiyhteyksiä käytettäessä.

KITUn täytyy olla joustavasti muokattavissa ja sen päälle tulee voida rakentaa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että jo olemassa olevia ominaisuuksia voi muokata tai poistaa, uusia ominaisuuksia voi lisätä ja ns. "kovakoodaamisen" osuus vähenee.

Säkäluokkien muutos

Nykyisellään agilyssä kilpaillaan Suomessa luokissa mini, medi ja maks. Suomen Kennelliiton valtuustokokoukseen esitetään marraskuussa 26.11.2017 sääntömuutosta, joka toisi kaksi säkäluokkaa lisää. Uudet säkäluokat kulkevat tällä hetkellä työnimillä pikkumini, mini, medi, pikkumaksi, maks.

Seurat voivat anoa v. 2018 alkupuoliskon kilpailuja elokuusta 2017 alkaen. Seuralla tulee olla mahdollisuus anoa myös pikkumini ja pikkumaksi-luokkia, mutta kyseisen mahdollisuuden tulee olla poistettavissa mikäli Suomen Kennelliitto kokouksessaan päättää hylätä sääntöesityksen pikkumini- ja pikkumaksiluokkien lisäämisestä. Tämän seurauksena seurojen jo tekemistä kilpailuanomuksista tulisi automaattisesti deaktivoitua pikkumini ja pikkumaksi -säkäluokille tehdyt kilpailuluokka-anomukset. Nämä deaktivoitua pikkumini- ja pikkumaksi-osiot eivät saa näkyä kilpailijalle kilpailukalenterissa eikä niihin tule olla osallistumismahdollisuutta.

Seuratasolla - nyt

Seurat käyttävät KITUa seuraaviin toimintoihin:

- **Kilpailujen anominen SAGI:ta**
  - Tämä koetaan nykyisellään vaikeaksi ja raskaaksi. Esimerkiksi jokaisen startin kohdalle tulee kirjoittaa käsin tuomaritiedot (nimi), startin hinta (tähän kirjoitetaan myös erilaisten etusetelien käytöstä), kilpailupaikan osoite yms. Kilpailuissa saattaa olla jopa yli kymmenen rataa päivän aikana, jolloin anomisvaiheessa tiedot täytyy toistaa lähes identtisinä yli kymmenessä kohdassa.
- **Tuomarit kutsutaan henkilökohtaisesti esim. sähköpostilla**
- **Sähköisten ilmoittautumisten vastaanotto**
  - Ilmoittautuneiden tiedot siirretään kolmannen osapuolen tarjoamaan tulohjelmaan. Tämä ohjelma ei ole SAGIn hallinnassa eikä SAGI omista siihen mitään oikeuksia.
  - Ilmoittautumisajan jälkeen ilmoittautuneiden tietojen lisääminen lähtölistoille haastavaa (lähtöjärjestyksen määrittäminen ja oikean lähtönumeron jakaminen). Nämä "jälki-ilmoittautumiset" ovat seurakohtaisia ja seura saa halutessaan hyväksyä niitä.
- **Jokainen koirakko ilmoittautuu nykyään kilpailuihin ilmoittautumispisteen kautta.**
  - Tässä ilmoittautumispisteessä luovutetaan koiran paperinen kilpailukirja, näytetään koiran rokotustodistus ja mahdollisesti otetaan kankainen numeroliivi tai pahvinen numerolappu joissa on koirakon lähtönumero
- **Tulosten sähköisen tiedoston palautus .CSV-muodossa + paperityöt**
  - Sähköisen tulostiedoston lisäksi tuloksista tehdään paperinen dokumentti, jota tukee tuomarin raportti, kilpailunjärjestäjän raportti ja muut viralliset dokumentit, kuten koirien mittausraportit, kokoluokan uudelleenmäärittämisen raportti ja aggressiivisen koiran raportit. Nämä paperiset dokumentit lähetetään postissa SAGI:lle, jossa tulosten käsittelijä mm. vertaa sähköisen ja paperisen tulostiedoston välillä olevia ristiriitoja varmistaakseen tulosten paikkansa pitävyyden.
  - .CSV tiedoston palautuksen toimivuus vaihtelee - joskus se saattaa toimia esim. Internet Explorerilla ja hetken päästä ei toimi.

Tämä kaikki onnistuu parhaiten vain tietokoneella.

Seuratasolla - tulevaisuudessa

Kilpailuiden anomisesta vastaava henkilö haluaa syöttää tiettyjä tietoja vain kerran. Näihin kuuluu

- **Kilpailujen anominen SAGIlta**
  - Kilpailuissa olevat tasoluokat/tasoluokka (1, 2, 3)
  - kilpailuissa olevat säkäluokat/säkäluokka (pikkumini, mini, medi, pikkumaksi, maksi)
  - startit (esim. A agilityrata, B agilityrata, C hyppyrata)
  - starttihintojen laittaminen kerralla kaikkiin startteihin, merkintä kulttuuri- ja liikuntaseteleistä helpommaksi
  - lähtöjärjestys (esim. mini-medi-maksi)
  - halli (lämmitetty, puolikylmä, kylmä) vai ulkokenttä
  - tekonurmi, kumirouhetekonurmi, hiekkatekonurmi, hiekka vai kivituhka
  - ylituomari, varatuomari
  - ilmoittautumistiedot (sähköisesti päivään x mennessä, kirjepostilla päivään y mennessä ja postiosoitteetiedot - seurat saavat itse päättää päivät x ja y)
  - vastaava(t) koetoimitsija(t) (nimi, puhelinnumero, Kennelliiton jäsennumero [pakollinen], mahdolliset aikarajat kuten *soitot iltaisin 18-21, ei tekstiviestejä*)
  - lisätiedustelut (nimi, numero josta saa kilpailuihin liittyvää lisätietoa)
    - Seuralla tulee olla mahdollisuus muokata jälkikäteen keltaisella merkityjä tietoja.
- **Tuomarien tulee voida syöttää tietoihinsa päivämääriä, jolloin ovat käytettävissä ja jolloin eivät ole käytettävissä**
  - Seurojen tulee voida valita esimerkiksi käytettävissä oleva tuomari ja "varata" hänet anottavaan kilpailuun. Tästä varauksesta tulee lähteä tieto tuomarille. Varattu tuomari näkyy heti kilpailun tuomaritiedoissa (yli- vai varatuomari)
- **Tulosohjelman tekeminen/ottaminen SAGIn haltuun on vielä harkinnan alla.**
- **Paperityön tulee vähentyä huomattavasti.**
  - Tulokset, tuomarin raportti ja kilpailujärjestäjän raportti tulee toimittaa vain sähköisessä muodossa. Tulosten lähettämismahdollisuuden tulee aktivoitua vasta, kun tuomari kuittaa tulokset sähköisesti oikeaksi. Ilman tuomarin sähköisesti tehtävää hyväksyntää tuloksia ei voi lähettää SAGille.

Tuomarinäkökulma - tulevaisuudessa

- **Tuomarivalmiuden ilmoittaminen**
  - Tuomarin tulee voida ilmoittaa miten hän on käytettävissä tuomaritöihin tiettyinä aikoina. Seurat voivat varata kilpailuihinsa vain tuomareita, jotka ovat järjestelmään syöttäneet olevansa käytettävissä kilpailun ajankohtana.
    - Tuomari voi ilmoittaa "olen käytettävissä viikonloppuisin" ja kaikki viikonloput näkyvät automaattisesti "käytettävissä" statuksella.
      - Jos tuomari ei voi tiettyinä viikonloppuna tuomaroida, hänen tulee itse merkitä "en ole käytettävissä välillä x.y-z.y" ilman, että viikonloppu"looppi" hajoaa.
    - Seuran lähettämästä varauksesta tulee lähteä välittömästi tieto tuomarille tuomarin valitsemalla tavalla (sähköpostiin tai tekstiviestillä) ja tuomarin tulee kuitata varaus hyväksytyksi.
    - Seuralle tulee lähteä automaattisesti tieto "varaamasi tuomari (NIMI) on hyväksynyt varauksesi seuran (NIMI) kilpailuihin (PÄIVÄMÄÄRÄ)" tai muu vastaava teksti. Tuomarin hylätessä varauksen tulee tästäkin lähteä automatisoitu viesti seuralle.
- **Mitattavat koirat kisoissa**
  - Tuomari saa etukäteen tiedon montako koiraa tulee mitata kilpailussa (kts. kilpailijan näkökulma - tulevaisuus)
- **Itse mitattujen koirien mittaustietojen tarkastelu**
  - Tuomari voi katsoa omista tiedoistaan kilpailukohtaisesti mihin sākäluokkaan hän on koiria mitannut

Kilpailijan näkökulma - nykyhetki

- Kilpailija tekee itselleen käyttäjätilin
  - Lisenssinumero (Sportti-ID), postinumero, syntymävuosi, sähköpostiosoite, salasana järjestelmään
- Tämän jälkeen hän lisää ohjaamansa koiran tiedot
  - nimi, kutsumanimi, rekisterinumero, syntymä-aika, koko- ja tasoluokat, omistajan nimi
    - Jos koiralla on useampi ohjaaja voi koiran tietoja muuttaa vain koiran alunperin lisännyt henkilö tai SAGIn toimisto.
- Kilpailija voi hakea kilpailuita tasoluokan (1, 2, 3) ja kennelpiirin perusteella
- Kilpailija valitsee sopivan kilpailun, laskee starttien yhteenlasketun summan ja maksaa verkkopankissa. Hän ottaa arkistointitunnuksen ja ilmoittautuessaan liittää sen tietoihin.

Kilpailijan näkökulma - tulevaisuus

- Kilpailija tekee itselleen käyttäjätilin
  - Lisenssinumero (Sportti-ID), joka hakee automaattisesti ohjaajan nykyisen edustusseuran SuomiSportista (jos seura vaihtuu ja se vaihdetaan SuomiSportiin, vaihtuu tieto automaattisesti myös KITU-käyttäjätilille)
  - Väestörekisteristä ajankohtaiset osoitetiedot järjestelmään (*miten uusi henkilötietoasetus vaikuttaa?*)
- Tämän jälkeen hän lisää ohjaamansa koiran tiedot
  - Rekisterinumero, jonka perusteella haetaan Jalostustietojärjestelmästä koiran virallinen nimi, rotu, sukupuoli, syntymäaika
  - Kutsumanimi lisätään itse
  - Koiran tietoihin voi lisätä itse useamman ohjaajan ja voi valtuuttaa toiselle henkilölle koiran tietojen muokkausoikeudet (tällöin sama koira näkyy kaikkien ohjaajien "Ohjaamani koirat" osiossa)
- Kilpailija voi hakea kilpailuita tasoluokan (1, 2, 3) ja haun aikaisen etäisyyden perusteella (esim. "näytä 50/100/150km" päässä olevat kilpailut")
- Kun koira ilmoitetaan sen ensimmäiseen kilpailuun tulee ohjaajan ruksia "koira täytyy mitata" ilmoittautumisen yhteydessä - tämä tieto välitetään myös tuomarille
- Kilpailustartit maksetaan ilmoittautuessa - ilman maksua ilmoittautuminen ei mene läpi
  - Otettava huomioon Smartumit, seurojen omat lahjakortit ja muut etuudet

Pitkän tähtäimen tavoitteet

= ei välttämättä heti ensimmäiseen julkaisuun

- **Koirille sähköinen kilpailukirja**

- Kilpailukirjaan merkitään koiran tiedot (virallinen nimi, kutsumanimi, rotu, rekisterinumero, tunnistussirun numero, tuomarin määrittelemä kokoluokka, kilpailutulokset, tasoluokka)
- Koiran kokoluokka voi muuttua myöhemmin, mikäli koiran todetaan kilpailevan väärässä kokoluokassa
- Koiran tasoluokka voi muuttua myöhemmin (esim. 3-luokassa kilpaileva koira saa siirtyä alempaan 2-luokkaan)
- Koiran rokotusten viimeinen voimassaolo merkitään sähköiseen kilpailukirjaan. Koiran ohjaajalle lähetetään sähköposti kun rokotukset ovat menossa vanhaksi.

1. KITU-kehityshankkeen toimittajavaihtoehtojen arviointi

1) Vaihtoehto 1

Vahvuudet ja heikkoudet

- + Vahva tietopohja lajista ja sen asettamista vaatimuksista
- + Vahva kokemus tulospalvelun ja ajanoton tarpeista
- + Innostunut ja motivoitunut kehittämään kehittämään SAGIn KITUa
- + Peruskustannukset kohtuulliset
- + Tekijä on osoittanut teknisen osaamisensa ja kyvykkyyden tehdä asioita.
- + Toteutus 100% SAGIn hallussa

- Yhden miehen firma, vaikka tavoitteena onkin nopeasti laajentaa useamman henkilön yritykseksi.
- Käyttöliittymien suunnittelu vaatii SAGIn puolelta resursointia ja aiheuttaa lisäkustannuksia.
- Tunnettu toteutusteknologia, jolla voi tehdä joko hyvää tai huonoa laatua - laadunvalvontaan pitäisi panostaa. Teknologia ei oleellisesti muuttuisi nykyisestä

+/- SAGI omistajana yrityksessä

2) Vaihtoehto 2

Vahvuudet ja heikkoudet

- + Käytännön tietoa koiran tietojen käsittelyssä Kennelliiton alaisissa kokeissa ja Koiranet-järjestelmässä
- + Valmiina pohja, joka on tiettyyn pisteeseen asti hyödynnettävissä ja josta on jo käyttäjäkokemuksia
  - Epäselvyyksiä siinä, paljonko valmiista ratkaisusta on käytettävissä
- + Ratkaisu on kerännyt paljon positiivista palautetta aiemmissä käyttäjissä
- + Nopea käyttöönotto
- Yhden miehen firma
- Avoimia asioita tarjouksessa
  - Etenkin jatkokehittämisen kannalta paljon kysymyksiä ja sen myötä riski menojen kasvamiseen odottamattomasti
- Suljettu alusta, johon saattaa olla tulevaisuudessa haastavaa löytää jatkokehittäjää, jos sellaiselle tulee tarve. Alustan jatkuvuus on yhden yrityksen (Adobe) varassa
- kustannuksien osalta - esitetty aloituskustannus tuskin riittää

3) Vaihtoehto 3

Vahvuudet ja heikkoudet

- + Käytännön tietoa koiran tietojen käsittelyssä järjestelmässä
- + Edeltävä asiakkuussuhde SAGIn kanssa, yhteydenpito toimii ja yritys tietää agilityn lajikohtaisista vaatimuksista
- + Useita työntekijöitä, joista voi muodostaa tiimin KITUa varten

- + Rakennus- ja kehitystyö etenee, vaikka joku estyisi osallistumasta esimerkiksi vakavan sairastumisen takia
- + Visio ja aikataulutus
- + Toteutus 100% SAGIn hallussa ja omistuksessa
- Hinta

4) Vaihtoehto 4

Vahvuudet ja heikkoudet

- + Teknologian puolelta vahvaa osaamista ja edeltävää näyttöä mm. SuomiSport-lisenssijärjestelmän kautta
- + Koodaajien ja ohjelmoijien lisäksi erilliset käyttökokemus- ja käyttöliittymäsuunnittelijat
- + Käytössä on riittävä määrä resursseja varmistamaan ylläpidon ja jatkokehityksen vuoksi eteenpäin
- + Palvelumalli, jossa kaikki tekninen vastuu on toimittajalla
- + Valmiit integraatiot Suomisportiin (lisenssit) ja kirjanpito toimistoihin
- Erittäin kallis
- Suljettu alusta eli kehitystyötä ei voi kilpailuttaa
- Järjestelmän omistaa Vincer
- Vincerillä ei ole kokemusta koiraurheilusta tai vastaavista lajeista